

Na temelju članka 48., stavka 1., točke 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN broj 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst i 137/15 - ispravak) i članka 47., stavka 3., točke 1. Statuta Grada Vukovara („Službeni vjesnik“ Grada Vukovara broj 4/09, 7/11, 4/12, 7/13 i 7/15), gradonačelnik Grada Vukovara donosi

ZAKLJUČAK

Utvrđuje se Prijedlog Programa za mlade Grada Vukovara (2017. – 2020.) te upućuje Gradskom vijeću na razmatranje i usvajanje.

Za izvjestitelja po ovom prijedlogu na sjednici Gradskog vijeća određuje se pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti Ana Živanović.

REPUBLIKA HRVATSKA
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA
GRAD VUKOVAR
GRADONAČELNIK

KLASA:021-05/15-01/3
URBROJ:2196/01-02-16-48
Vukovar, 02. lipnja 2017.

OBRAZLOŽENJE UZ PROGRAM ZA MLADE GRADA VUKOVARA (2017. – 2020.)

Prijedlog Programa za mlade grada Vukovara (u dalnjem tekstu Program) nastao je na inicijativu korisnika/ca, volontera/ki, djelatnika/ca i aktivista/ica nevladinih udruga te članova/ica Gradskog savjeta mladih Grada Vukovara s područja grada Vukovara, a izrađen je kroz projekt „Join in and decide“ kojeg je provela Mirovna grupa mladih Dunav uz finansijsku potporu Veleposlanstva SAD-a.

Doradu predloženog nacrta Programa te izradu Operativnog plana proveo je PRONI Centar za socijalno podučavanje kroz fokus grupe s mladima, donositeljima odluka te predstavnicima relevantnih institucija i udruga kroz projekt «Što i Kako» financiranog sredstvima Europske komisije kroz program Mladi na djelu.

Nakon održanih edukacija tijekom 2011. i 2012. godine te niza sastanaka 2015. i 2016. godine, na temelju dokumenta „Slika stanja potreba mladih“ (Istraživanje koje su proveli Europski dom Vukovar, Mirovna grupa mladih Dunav i PRONI Centar za socijalno podučavanje / Info centar za mlade Vukovar), napravljena je analiza stanja i potreba mladih grada Vukovara. Ista je, uz druga istraživanja, dostupna na stranici: <http://www.vukovar.hr/istrazivanja>

Dodatno, Gradski savjet mladih Grada Vukovara 2016. i 2017. godine proveo je analizu aktivnosti i mjera Programa te predložio prioritete i mjere za izradu i konačno usvajanje Programa kojeg usvaja Gradsko vijeće Grada Vukovara, a UO za društvene djelatnosti Grada Vukovara na posljetku je proveo savjetovanje sa zainteresiranim javnošću koje je bilo otvoreno od 20.03. do 21.04.2017. godine.

Program za mlade grada Vukovara temeljni je dokument lokalne politike usmjerene ka mladima čiji je cilj utjecati na poboljšanje uvjeta života u područjima obrazovanja, zapošljavanja, socijalne i zdravstvene politike, aktivnog sudjelovanja mladih u društvu, kulturi, mobilnosti, informiranja mladih i dr. Uloga lokalne politike za mlade od ključnog je značaja za podizanje kvalitete života mladih grada Vukovara.

Cilj je Programa poboljšati položaj mladih u gradu Vukovaru kroz jasno definirana područja i mjere te primjenu istih. Program definira sadašnje stanje, željeno stanje (ciljeve), mjere i prioritete za njihovo ostvarenje, kao i nositelje i suradnike.

Ovaj je Program obvezujuća osnova djelovanja lokalnih vlasti i institucija te smjernica za djelovanje Gradskog savjeta mladih Grada Vukovara, udruga za mlade i udruga mladih.

Mlade u ovom Programu definiramo kao pripadnike određene dobne skupine koja je nedovoljno integrirana u ukupan društveni život, a odnosi se na dobnu skupinu od 15 do 30 godina kao što je to i određeno u Nacionalnom programu za mlade 2014.-2017. koji je donesen temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske u 09. listopada 2014. godine.

IZVJEŠĆE O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Naziv akta o kojem je savjetovanje provedeno: Prijedlog Programa za mlade grada Vukovara (2017.-2020.)

Vrijeme trajanja savjetovanja: 20.03.2017. do 21.04.2017.

Cilj i glavne teme savjetovanja	<p>Program za mlađe grada Vukovara temeljni je dokument lokalne politike usmjerene ka mlađima čiji je cilj utjecati na poboljšanje uvjeta života u područjima obrazovanja, zapošljavanja, socijalne i zdravstvene politike, aktivnog sudjelovanja mlađih u društvu, kulturi, mobilnosti, informiranja mlađih i dr.</p> <p>Cilj je Programa poboljšati položaj mlađih u gradu Vukovaru kroz jasno definirana područja i mjere te primjenu istih. Program definira sadašnje stanje, željeno stanje (ciljeve), mjere i prioritete za njihovo ostvarenje, kao i nositelje i suradnike.</p> <p>Ovaj je Program obvezujuća osnova djelovanja lokalnih vlasti i institucija te smjernica za djelovanje Gradskog savjeta mlađih Grada Vukovara, udruga za mlađe i udruga mlađih.</p> <p>Cilj provođenja savjetovanja je upoznati javnost s Programom kako bi se potaknulo uključivanje većeg broja zainteresiranih dionika za njegovo donošenje.</p>
--	--

Redni broj	Naziv dionika (pojedinac, organizacija, institucija)	Članak na koji se odnosi primjedba/prijedlog	Tekst primjedbe/prijedloga	Prihvatanje/neprihvatanje primjedbe ili prijedloga sa obrazloženjem
1.	<i>Biljana Gaća, mag.pol. gradska vijećnica</i>	<i>Načelne primjedbe</i>	<p>Pohvaljujem donošenje Programa za mlađe za kojeg sam tijekom dvije godine kako vijećnica često pitala nadležne, zašto se ne donosi, iako je postojao već duže vrijeme jer ga je prošli sastav Savjeta mlađih u suradnji s udrugama izradio. Također s obzirom da se toliko dugo (previše) čekalo na njegovo donošenje smatram da su nadležni za njegovu izradu mogli stići izraditi i Operativni plan (akcijski) s rokovima i konkretnim zaduženjima. Vidljivo je da se on najavljuje, ali znajući koliko dugo je ovaj dokument čekao „svjetlo dana“ smatram da se moglo stići izraditi i Operativni plan, kako bi sve bilo konkretizirano.</p> <p>Uz sve navedeno imam potrebu posebno istaknuti i pohvaliti organizacije civilnog društva koje su zapravo napravile najveći</p>	<i>UO za društvene djelatnosti u suradnji s Gradskim savjetom mlađih Grada Vukovara i s udrugama mlađih i za mlađe tijekom 2017. godine izradit će Operativni plan provedbe Programa</i>

			dio posla i čekale da nadležni provedu postupak do kraja.	
		<i>Uvodno Poglavlje</i>	<p>U uvodnom dijelu ispod naslova: Što je Program za mlade grada Vukovara? Poglavlje koje počinje rečenicom: „Program podupire i prati...“ - smatram da je bilo potrebno uvrstiti, na Gradskom vijeću Grada Vukovara usvojene STRATEŠKE SMJERNICE RAZVOJA TURIZMA GRADA VUKOVARA</p> <p>U VREMENU OD 2016. – 2020. GODINE – jer mladi se itekako spominju u gore navedenom dokumentu i turizam je važan segment integracije, zapošljavanja i dodatnog uključivanja mladih. Ista Strategija bi trebala biti implementirana u Gradskih program za mlade jer Grad Vukovar nema baš puno strateških dokumenata.</p>	Prijedlog je prihvaćen te je isti uvršten u Program
		<i>Područje I. OBRAZOV ANJE, PROFESI ONALNO OSPOSOB LJAVANJE / USAVRŠA VANJE U KONTEKS TU CJELOŽIV OTNOG UČENJA</i>	Mjera 1.1.1. – pozivate se kroz cijelo poglavlje na cjeloživotno učenje, a sam Grad već radi suprotno tim načelima, tj. stavlja diskriminatore odredbe da stipendije mogu primati samo studenti/studentice do 26 godina i koji studiraju samo unutar granica Republike Hrvatske. Također točka d) kaže - na temelju potreba učenika i studenata – tko će raditi ta istraživanja o potrebama i na koji način? (to smatram jako važnim odrediti unaprijed, bezobzira na naknadni Operativni plan).	<p>Prijedlog nije prihvaćen</p> <p><i>Odlukom o stipendiranju studenata koju je usvojilo Gradsko vijeće Grada Vukovara definirani su uvjeti i kriteriji za dodjelu stipendija.</i></p> <p><i>UO za društvene djelatnosti u suradnji s nositeljem Gradskim savjetom mladih Grada Vukovara, partnerima i suradnicima radit će na poboljšanju kriterija za dodjelu stipendija kao i na istraživanju potreba učenika i studenata što će biti detaljnije određeno Operativnim planom.</i></p>
		<i>Područje II. ZAPOŠLJA VANJE I PODUZET NIŠTVO</i>	Mjere 2.1.1. i 2.1.2. – smatram da je iznimno važno u rubrici suradnici/partneri navesti BIC Vukovar kao zasebnog vrlo važnog aktera bez obzira na Grad Vukovar kao nositelja. S obzirom da BIC Vukovar ima vrlo jasne i velike organizacijske i kapacitetne	Prijedlog je prihvaćen te je isti uvršten u Program

			mogućnosti.	
		<p><i>Područje V. AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U DRUŠTVU</i></p>	Mjera 5.1.6. - „sukladno standardima i povelji o informiranju mladih Europske agencije za informiranje i savjetovanje mladih“ - s obzirom da se radi o Europskoj povelji o informiranju mladih, ovdje se ne radi o općenitim centrima za mlade, već o Info centrima za mlade (koji već postoje, a kojima može upravljati bilo koja udruga/ustanova koja ima kapacitete i povuče sredstva). Stoga predlažem naziv mjeri: 5.1.6. Podupirati rad Info centara za mlade.	Prijedlog je prihvaćen te je isti uvršten u Program
2.	<i>PRONI Centar za socijalno podučavanje</i>	<i>Načelne primjedbe</i>	Kao udruga koja sustavno kroz aktivnosti informiranja, savjetovanja i podučavanja mladih provodi programe, projekte i aktivnosti usmjereni ka podizanju kvalitete mladih, u interesu nam je za iste originalni i kvalitetan temelj po kojem se može djelovati, odnosno na taj način stvoriti preduvjete značajne kako za same mlade, tako i za dionike koji u svom radu imaju mlade za ciljanu skupinu. Stoga je i naš interes usmjerjen ka cijelokupnoj populaciji mladih na području grada Vukovara te dionicima koji u svom radu imaju mlade za ciljanu skupinu. Sukladno zadnjem popisu stanovnika (2011.) ukupan broj mladih od 15 do 29 godina je 4.483, što čini 16,2% od ukupnog broja stanovnika grada Vukovara pa samim time brojnost korisnika koje neizravno zastupamo je značajna.	
		<p><i>Područje V. AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U DRUŠTVU</i></p>	Mjera: 5.1.6. Podupirati rad centara za mlade a) Poduprijeti razvoj kroz pružanje finansijske, tehničke i logističke potpore, sukladno standardima i povelji o informiranju mladih Europske agencije za informiranje i savjetovanje mladih b) Omogućiti korištenje gradskog prostora za rad centara za mlade u skladu s mogućnostima Nositelj: Grad Vukovar / Gradska savjet mladih Grada Vukovara Suradnici/Partneri: Udruge mladih i za mlade i druge relevantne institucije koje se bave radom s mladima Primjedba: Navedena mjeri i aktivnosti pod a) i b) nisu usklađena s Poveljom o	Prijedlog je prihvaćen te je isti uvršten u Program

informiranju i savjetovanju mladih čija je potpisnici Republika Hrvatska i čiju primjenu zagovara nadležno Ministarstvo kroz provedbu Nacionalnog programa za mlade. Naime, iz aktivnosti a) razvidno je kako je riječ o aktivnostima usmjerenih ka informiranju i savjetovanju mladih sukladno načelima Europske povelje o informiranju i savjetovanju mladih, čija je potpisnici i Republika Hrvatska, a u čiju provedbu su, osim nadležnog Ministarstva za demografiju, obitelj, mlađe i socijalnu politiku, izravno uključene organizacije civilnoga društva koje provode programe Regionalnih ili Lokalnih info centara za mlade. Isto je jasno naznačeno i u Nacionalnom programu za mlade 2014-2017 <http://mladi-eu.hr/wp-content/uploads/2015/07/Nacionalni-program-za-mlade-14-17.pdf> (Područje 5.

Aktivno sudjelovanje mladih u društvu - str.53.; Cilj 5.1.: Razvijati poticajno okružanje za rad i djelovanje udruga mladih i za mlade; Mjera 5.1.6. Podupirati razvoj sustava informiranja i savjetovanja mladih te poticati osnivanje lokalnih informativnih centara za mlade (str.59). Stoga, kako bi se Gradski program za mlade grada Vukovara uskladio s ciljevima i mjerama Nacionalnog programa za mlade, odnosno bio u skladu s navedenim Preporukama jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (str. 80), predlažemo da se u nazivu mjere ubaci riječ „Info“, tako da glasi: *Mjera: 5.1.6. Podupirati rad Info centara za mlade.*

Također isto vrijedi i za aktivnost a) i b), tako da glase:

a) *Poduprijeti razvoj Info centara za mlade kroz pružanje financijske, tehničke i logističke potpore, sukladno standardima i povelji o informiranju mladih Europske agencije za informiranje i savjetovanje mladih*

b) *Omogućiti korištenje gradskih prostora za rad Info centara za mlade u skladu s mogućnostima*

Napomena: U lektoriranoj verziji prijedloga Gradskog programa za mlade, u čijoj je izradi PRONI Centar za socijalno podučavanje sudjelovao od samog početka, navedene riječi bila je u nazivu mjere, odnosno aktivnostima te stoga vjerujemo

			kako je u verziji koja je objavljena i stavljena na javno savjetovanje zapravo došlo do propusta.	
--	--	--	---	--

Na temelju točke 8. Stavka 2. Nacionalnog programa za mlade za razdoblje od 2014. do 2017. godine (Zaključak Vlade RH, KLASA:022-03/14-07/378, URBROJ:50301-04/12-14-2 od 09.10.2014. godine) i članka 32., točke 28. Statuta Grada Vukovara („Službeni vjesnik“ Grada Vukovara br. 4/09, 7/11, 4/12, 7/13 i 7/15, Gradsko vijeće Grada Vukovara, na _____ sjednici, održanoj _____ 2017. godine, donosi

PROGRAM ZA MLADE grada Vukovara (2017. – 2020.)

Vukovar, lipanj 2017.

1.	UVOD.....	3
2.	PODRUČJA DJELOVANJA.....	5
I.	područje: Obrazovanje, profesionalno osposobljavanje i usavršavanje u kontekstu cjeloživotnog učenja.....	6
II.	područje: Zapošljavanje i poduzetništvo.....	9
III.	područje: Socijalna zaštita i uključivanje.....	12
IV.	područje: Zdravlje i zdravstvena zaštita.....	14
V.	područje: Aktivno sudjelovanje mladih u društvu.....	16
VI.	područje: Kultura i slobodno vrijeme mladih.....	19
VII.	područje: Mladi u europskom i globalnom okruženju.....	22
	PREPORUKE JAVNOM, POSLOVNOM I CIVILNOM SEKTORU GRADA VUKOVARA..	23

1. UVOD

Prijedlog Programa za mlade grada Vukovara (u dalnjem tekstu Program) nastao je na inicijativu korisnika/ca, volontera/ki, djelatnika/ca i aktivista/ica nevladinih udruga te članova/ica Gradskog savjeta mladih Grada Vukovara s područja grada Vukovara, a izrađen je kroz projekt „Join in and decide“ kojeg je provela Mirovna grupa mladih Dunav uz finansijsku potporu Veleposlanstva SAD-a.

Doradu predloženog nacrta Programa te izradu Operativnog plana proveo je PRONI Centar za socijalno podučavanje kroz fokus grupe s mladima, donositeljima odluka te predstavnicima relevantnih institucija i udruga kroz projekt «Što i Kako» financiranog sredstvima Europske komisije kroz program Mladi na djelu.

Nakon održanih edukacija tijekom 2011. i 2012. godine te niza sastanaka 2015. i 2016. godine, na temelju dokumenta „Slika stanja potreba mladih“ (Istraživanje koje su proveli Europski dom Vukovar, Mirovna grupa mladih Dunav i PRONI Centar za socijalno podučavanje / Info centar za mlade Vukovar), napravljena je analiza stanja i potreba mladih grada Vukovara. Ista je, uz druga istraživanja, dostupna na stranici: <http://www.vukovar.hr/istrazivanja>

Dodatno, Gradski savjet mladih Grada Vukovara 2016. i 2017. godine proveo je analizu aktivnosti i mjera Programa te predložio prioritete i mjere za izradu i konačno usvajanje Programa kojeg usvaja Gradsko vijeće Grada Vukovara.

Što je Program za mlade grada Vukovara?

Program za mlade grada Vukovara temeljni je dokument lokalne politike usmjerene ka mladima čiji je cilj utjecati na poboljšanje uvjeta života u područjima obrazovanja, zapošljavanja, socijalne i zdravstvene politike, aktivnog sudjelovanja mladih u društvu, kulturi, mobilnosti, informiranja mladih i dr. Uloga lokalne politike za mlade od ključnog je značaja za podizanje kvalitete života mladih grada Vukovara.

Mlade u ovom Programu definiramo kao pripadnike određene dobne skupine koja je nedovoljno integrirana u ukupan društveni život, a odnosi se na dobnu skupinu od 15 do 30 godina kao što je to i određeno u Nacionalnom programu za mlade 2014.-2017. koji je donesen temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske u 09. listopada 2014. godine.

Prema posljednjem popisu stanovništva, kućanstava i stanova iz 2011. g. ukupan broj stanovnika na području grada Vukovara iznosi 27.683 osoba.

Po kategorijama to izgleda ovako:

- 1.238 u dobi od 15 do 19 godina (627 m i 611 ž)
- 1.458 u dobi od 20 do 24 godine (763 m i 695 ž)
- 1.787 u dobi od 25 do 29 godina (899 m i 888 ž)

Ukupan broj mladih od 15 do 29 godina je 4.483, što čini 16,2% od ukupnog broja stanovnika grada Vukovara.

U Republici Hrvatskoj mlade osobe su sve osobe u dobi od 15 do 30 godina. Nažalost, u analizi ovih podataka nismo mogli uzeti u obzir osobe u dobi od 30 godina jer su one obradom rezultata stavljenе u drugi prag (od 30 do 34 godina). Stoga je bitno napomenuti da broju mlađih u gradu Vukovaru svakako treba dodati još jedan određen broj osoba, svih onih koji imaju 30 godina života.

Cilj je Programa poboljšati položaj mlađih u gradu Vukovaru kroz jasno definirana područja i mjere te primjenu istih. Program definira sadašnje stanje, željeno stanje (ciljeve), mjere i prioritete za njihovo ostvarenje, kao i nositelje i suradnike.

Ovaj je Program obvezujuća osnova djelovanja lokalnih vlasti i institucija te smjernica za djelovanje Gradskog savjeta mlađih Grada Vukovara, udruga za mlađe i udruga mlađih.

Primjenu Programa za mlađe prema članku 13. Zakona o Savjetima mlađih (NN br. 41/14) prati i provodi i Gradski savjet mlađih Grada Vukovara te na temelju uočenog i istraženog savjetuje Gradsko vijeće za djelovanje prema mlađima pri donošenju odluka.

Neki ciljevi ovog programa već su u procesu ostvarivanja, no njihovo je definiranje nužnost u izradi ovoga Programa.

Program prati i Operativni plan kako bi jasno definirali djelovanje i realizaciju programa u razdoblju od četiri godine (2017.-2020.). Gradski savjet mlađih Grada Vukovara nositelj je izrade Operativnog plana provedbe Programa za uže razdoblje provedbe, odnosno kreiranje prioriteta na godišnjoj ili višegodišnjoj provedbi kojeg će izraditi u suradnji s UO za društvene djelatnosti Grada Vukovara, ustanovama, institucijama i udrugama mlađih i za mlađe.

Program podupire i prati Nacionalni program za mlađe Vlade RH, Strategiju razvoja VU 2020 Fonda za obnovu i razvoj grada Vukovara, Program ukupnog razvoja grada Vukovara i Strateške smjernice razvoja turizma grada Vukovara (2016-2020) te stvara osnovne pretpostavke za pružanje većeg značaja uključivanja mlađih u svekolikim društvenim, političkim i gospodarskim područjima.

Donošenjem ovog Programa uspostavlja se prvi korak u poboljšanju legislative koja se odnosi na potrebe i probleme mlađih, u definiranju zadataka pojedinih resora i stručnih institucija u sustavu gradske vlasti, u ispunjenju ustavnih, zakonskih i međunarodnih obveza vezanih uz mlađe, u izgradnji konstruktivnog i partnerskog odnosa s organizacijama civilnoga društva te postizanju zadanih i zajedničkih ciljeva.

Predstavljeni Program za sada predstavlja bazu potreba mlađih, ali je isto tako u odnosu na nove trendove podložan promjenama.

Nakon usvajanja Programa na Gradskom vijeću Grada Vukovara, izradit će se i dati na usvajanje Operativni plan programa za razdoblje od 2017. – 2020.

2. PODRUČJA DJELOVANJA

U nastojanju da se postignu ciljevi politike djelovanja prema mladima Grad Vukovar obvezuje provedba dolje sadržanih mjera.

Za koordiniranje provedbe Programa zadužuje se Upravni odjel za društvene djelatnosti koji u svom djelokrugu rada uključuje i rad s mladima te se izvješća o provedbi Programa dostavljaju istom.

Provedba Programa odvijat će se prema Operativnom planu pojedinih mjera koji sadržava specificirane provedbene aktivnosti s rokovima, financijske pokazatelje s predviđenim izvorima sredstava i zadužena tijela u sustavu gradske uprave.

Tijelo za provedbu, primjenu i praćenje Programa je Gradski savjet mlađih Grada Vukovara koji će svoje zadaće obavljati u suradnji s Odjelom za društvene djelatnosti Grada Vukovara.

Drugi upravni odjeli Grada Vukovara, udruge, institucije i ustanove dužne su jednom godišnje dostavljati izvješće o provedbi i ostvarenju pojedinih mjera određenog područja.

Područja djelovanja

1. Obrazovanje, profesionalno osposobljavanje i usavršavanje u kontekstu cjeloživotnog učenja
2. Zapošljavanje i poduzetništvo
3. Socijalna zaštita i uključivanje
4. Zdravlje i zdravstvena zaštita
5. Aktivno sudjelovanje mlađih u društvu
6. Kultura i slobodno vrijeme mlađih
7. Mladi u europskom i globalnom okruženju

I. područje: OBRAZOVANJE, PROFESIONALNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE U KONTEKSTU CJEOŽIVOTNOG UČENJA

Prioritet Programa za mlade grada Vukovara nedvojbeno je obrazovanje iz razloga što je većina mladih uključena u sustav obrazovanja koje jest najznačajniji društveni resurs svake zajednice.

Ovaj se Program tek djelomice upušta u probleme obrazovne politike jer je ona još uvijek gotovo potpuno centralizirana te je utjecaj lokalne zajednice minimalan.

Područje formalnog obrazovanja u nadležnosti je Ministarstva znanosti i obrazovanja. Na Vukovarsko-srijemsku županiju prenesena su osnivačka prava nad osnovnim i srednjim školama uz obvezu materijalnog zbrinjavanja školskih zgrada. Formalno obrazovanje i dalje je temelj odgoja i obrazovanja mlađe generacije, no promjene u toj sferi izvan su dosega lokalne zajednice.

Formalni sustav obrazovanja za mlađe na području Grada Vukovara obuhvaća četiri srednje škole: Ekonomskička škola Vukovar, Gimnazija Vukovar, Strukovna škola Vukovar, Tehnička škola Nikole Tesle. Pored nastave na hrvatskom jeziku u sve četiri srednje škole nastava se odvija na jeziku i pismu srpske nacionalne manjine.

Visoko obrazovanje provodi se na Veleučilištu Lavoslav Ružička u četiri smjera: Specijalistički diplomske stručne studije Preventivna fizioterapija, Preddiplomske stručne Studije fizioterapije, Preddiplomske stručne Studije trgovine, Preddiplomske stručne Upravne studije. (informacije preuzete s stranica VEVU-a te izvedbenih planova pojedinih smjera).

U Gradu Vukovaru postoji i Učenički dom. Osim toga na području grada postoje ustanove za obrazovanje odraslih: Tehničko učilište Vukovar, Algebra, Studium, Dabro te škola stranih jezika Troha.

Neformalno obrazovanje obuhvaća ne samo organizirane obrazovne aktivnosti nego i one aktivnosti uspostavljene izvan formalnog obrazovnog sustava. Prilagođeno je potrebama i interesima korisnika u svrhu usvajanja niza životnih vještina, specifičnih znanja te upoznavanja s vrijednostima i ciljevima demokratskog i civilnog društva. Razvijenost i raznolikost programa neformalnog obrazovanja odraz je razvijenosti društva u cjelini.

Neformalno obrazovanje izuzetno je važno za suvremeni koncept cjeloživotnog učenja, tj. u okviru opredjeljenja za „društvo koje uči“. Ono se javlja kao odgovor na nove zahtjeve koji se ne svode samo na stjecanje znanja, nego i na postizanje i razvoj vještina u promjenjivim okolnostima suvremenog društva i tržišta rada. Unatoč tome, kod mlađih se osjeća nedovoljno razvijena svijest o potrebi stalnog učenja i osposobljavanja.

Pitanje informatizacije ne može se reducirati na uvođenje informatike kao obveznog predmeta nego ga treba cijelovito ukloniti u ostvarivanje uvjeta za usvajanje novih znanja i tehnologije. Naglasak stavljamo na potrebu dobre opremljenosti računalnih učionica u školama, održavanje školskih Internet stranica kao i na kvalitetnu korespondenciju škola elektronskim putem. Bit informatizacije obrazovanja mora biti i strateško opredjeljenje modernizacije i razvoja.

1.1.Prijedlog mjera:

1.1.1. Poticati mlade na nastavak obrazovanja kroz osiguranje potpora mladima za nastavak školovanja

- a) Raditi na podizanju svijesti mladih za nastavak formalnog obrazovanja
- b) Nastaviti s programom stipendiranja studenata kroz različite modele potpora
- c) Nastaviti s programom participacije Grada u učeničkim i studentskim kartama za javni prijevoz u skladu s proračunskim mogućnostima
- d) Kontinuirano raditi na poboljšanju kriterija za dodjelu stipendija studentima i učenicima - dodjeljivati nagrade za izvrsnost, na temelju programa (usmjerenja) - STEM (znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika) i na temelju potreba učenika i studenata
- e) Podupirati razvoj darovitih mladih s postignutim rezultatima na državnim i županijskim natjecanjima

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Poduzetnici, Udrženje obrtnika, Razvojna agencija Vukovar, HZZ PU Vukovar, HGK Vukovar, škole, Veleučilište Lavoslav Ružička, udruge, mediji, obrazovne ustanove, VSŽ i mediji

1.1.2. Poticati i podupirati obrazovanje mladih

- a) Osiguravati dostupnost raspoloživih gradskih prostora i prostora udruga koje učenicima i studentima nude neprofitne sportske, kulturne, informatičke, tehničke i druge programe
- b) Poduprijeti zajedničke projekte koji imaju za cilj obrazovanje mladih i cjeloživotno učenje

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge, gradske ustanove, škole, GKU, Savjet mladih

1.1.3. Uključiti mlade u radne skupine, vijeća, odbore i sl. tijela koja donose rješenja obrazovne politike

- a) Intenziviranje rada Vijeća za prevenciju i donošenje mjera vezanih za prevenciju devijantnog ponašanja kod mladih
- b) Poticati održavanje otvorenih vrata u gradskim ustanovama i udrugama kako bi roditelji imali priliku upoznati programe za mlade te razmijeniti iskustva vezana za obrazovanje, odgoj i razvoj svoje djece i mladih
- c) Savjet mladih Grada Vukovara uključiti u rad Vijeća za prevenciju

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge, gradske ustanove, Vijeće za prevenciju

1.1.4. Prevencija devijantnog ponašanja kroz formalno i neformalno obrazovanje

- a) Provoditi obrazovne aktivnosti s mladima o štetnosti i posljedicama devijantnog ponašanja
- c) Poticati mlade na društveno-koristan rad, odnosno rad za opće dobro

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge, škole, Veleučilište Lavoslav Ružička, MUP, mediji, gradske ustanove

1.1.5. Poticati suradnju obrazovnih ustanova s organizacijama civilnoga društva

- a) Izrada i provedba partnerskih projekata
- b) Provoditi neformalno obrazovanje (različite teme) u okviru obrazovnih ustanova, gradskih ustanova i udruga

Nositelj: Grad Vukovar / Gradska savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Obrazovne ustanove, udruge, gradske ustanove

1.1.6. Poticati neformalno obrazovanje

- a) Poduprijeti provedbu programa neformalnog obrazovanja kroz udruge mladih i za mlade
- b) Poticati suradnju obrazovnih ustanova i udruga civilnog društva u provedbi neformalnog obrazovanja s učenicima i studentima

Nositelj: Grad Vukovar / Gradska savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Organizacije civilnoga društva, obrazovne institucije

II. područje: ZAPOŠLJAVANJE I PODUZETNIŠTVO

Nezaposlenost kao glavni problem mlađih vrlo je izražena u Vukovaru, sredini s vrlo visokom stopom nezaposlenosti, od čega mlađi od 15 do 29 godina čine 26,5% nezaposlenog stanovništva, odnosno 482 osoba (listopad 2016. godine – HZZ PU Vukovar). Nepostojanje perspektive za određena zanimanja te nezaposlenost visokoobrazovanih osoba posebna je opasnost za Vukovar zbog opadanja samopoštovanja, apatije, frustracija, gubljenja povjerenja u važne institucije, u zasnivanje obitelji i rješavanje stambenog pitanja te odlaska „trbuhom za kruhom“ u veće sredine.

Zapošljavanje ili samozapošljavanje jedini je put do ekonomске neovisnosti koja je preduvjet za ostvarivanje gotovo svih drugih životnih uloga. Zato je pronalazak zaposlenja ili pokretanje vlastitog posla prioritetni cilj za većinu mlađih ljudi, ali i izazov za institucije koje bi im trebale pružiti podršku. Hrvatski zavod za zapošljavanje pomaže mlađima već kod prvog izbora zvanja, kao i tijekom svih odluka vezanih uz kreiranje profesionalnog razvoja.

Osim stručne pomoći pri donošenju odluka o obrazovanju i zapošljavanju, Zavod provodi programe poticanja zapošljavanja u okviru kojih sufinancira zapošljavanje ili obrazovanje za podizanje razine zapošljivosti mlađih osoba prijavljenih u evidenciji nezaposlenih osoba.

Za one koji žele pokrenuti vlastiti posao Razvojna agencija Vukovar organizira poduku za poduzetnike početnike, a Grad pruža finansijsku potporu za poduzetničke inicijative.

Kroz sredstva EU ostvaren je projekt Poslovno-inovacijskog centra BIC-Vukovar koji raspolaže sa subvencioniranim uredskim i proizvodnim prostorom te s infrastrukturom namijenjenom za pokretanje i razvoj poduzetničkih inicijativa (co-working prostor, konferencijske i prezentacijske dvorane, OIE laboratorija, laboratorij za 3D modeliranje i tisk, CNC laboratorij). BIC je osim na poduzetničke inicijative usmjeren i na suradnju sa srednjim i visokim školama na razvoju programa poboljšanja radnih kompetencija mlađih te korisnicima nudi zaokruženi model pokretanja, razvoja i komercijalizacije poslovnih ideja uz naglasak na korištenju dostupnih fondova.

Značajnu ulogu imaju lokalne obrazovne institucije koje bi trebale pridonositi boljoj usklađenosti obrazovnih profila i potreba lokalnog tržišta rada te uz redovni sustav razvijati i kvalitetni sustav obrazovanja odraslih.

Unatoč svemu, najveću odgovornost snose mlađi. Neinformiranost, neuvažavanje potreba lokalnog tržišta rada, nerealna očekivanja i nedovoljna angažiranost u traženju posla često otežavaju ulazak mlađih u svijet rada.

Obrazovanje za zanimanja koja su potrebna tržištu ulaznica je u svijet rada, a cjeloživotno učenje garancija opstanka u tom svijetu. Jedino kroz zajedničko koordinirano djelovanje javnih institucija, privatnog sektora i civilnih udruga može se doprinijeti stvaranju boljeg položaja mlađih na tržištu rada.

Mlađi predlažu poticanje mjera zapošljavanja mlađih ljudi bez iskustva, smatraju da radno iskustvo i godine života trebaju biti manje važan čimbenik, a kompetentnost veći.

Vjerujemo da će donošenje i provedba Programa potaknuti dodatnu perspektivu u komunikaciji i suradnji svih dionika u lokalnoj zajednici te da će se u bliskoj budućnosti smanjiti broj nezaposlenih mlađih Vukovaraca.

2.1. Prijedlog mjera:

2.1.1. Olakšati mlađima ulazak na tržište rada i poticati poduzetnički duh kod mlađih

- a) Osigurati podršku projektima (s posebnim naglaskom na finansijsku) koji pripremaju mlađe za nastupanje na tržištu rada kroz osiguranje potrebnih znanja, radnih vještina, iskustava, samopouzdanja i prilagodljivosti potrebama tržišta rada te programima kojima je cilj poticanje poduzetničke kulture mlađih

- b) Osigurati edukaciju i informiranje mladih o mogućnostima tržišta rada
- c) Osigurati edukaciju o tržišnim oblicima poslovanja, poduzetništvu i oblicima samozapošljavanja
- d) Osigurati pristup i preferencijalno korištenje infrastrukture BIC-a s naglaskom na razvoj kompetencija, inovacija i samozapošljavanja
- e) Osigurati sustav podrške mladima prilikom zapošljavanja kroz informiranje mladih o njihovim pravima iz radnog odnosa (zakonskim obvezama)

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: HZZ PU Vukovar, udruge, škole, Veleučilište Lavoslav Ružička, Centar za poduzetništvo, HUP, Razvojna agencija Vukovar, BIC – Poduzetnički inkubator Vukovar

2.1.2. Poticati poduzetništvo mladih kroz program subvencioniranja i kreditiranja poduzetničkih projekata mladih; pomoći pri realizaciji najboljih i najperspektivnijih projekata koji donose korist lokalnoj zajednici

- a) Promicati dostupne subvencije i olakšice za poslodavce koji zapošljavaju mlade kroz različite oblike
- b) Potaknuti pokretanje novih obrta/poduzeća kroz razvoj i širenje jamstvenog fonda za mlade koji bi putem kreditiranja, subvencija i nepovratnih sredstava sufinancirao projekte mladih poduzetnika te kroz korištenje mogućnosti poslovnog inkubatora i centra naprednih tehnologija
- c) Olakšati ulazak mladih u poslovni sektor provođenjem programa vođenja kroz proces samozapošljavanja i početnih faza poslovanja
- d) Potpora samozapošljavanju kroz omogućavanje poslovnog mentorstva mladim početnicima te kroz predstavljanje primjera dobre prakse
- e) Edukacije i vođenje kroz procese ostvarenja potpora za razvoj poslovanja i poslovnih ideja mladih
- f) Ostvariti suradnju sa srednjim školama na edukaciji mladih o poduzetništvu, razvoju poduzetničkih znanja i kompetencija te poticanju kritičkog mišljenja i razvoja inicijativa

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Razvojna agencija Vukovar, Obrtnička komora, HGK,HZZ, škole, udruge, BIC – Poduzetnički inkubator Vukovar

2.1.3. Poticati koordinaciju aktivnosti i razmjenu informacija u svrhu realizacije mjera iz Programa za mlade (GPM) Grada Vukovara u okviru djelovanja i rada Lokalnog partnerstva za zapošljavanje VSŽ-a (LPZ)

- a) Organiziranje koordinacijskih sastanaka svih nositelja i suradnika/partnera
- b) Organiziranje informativnih sastanaka institucija, lokalnih i područnih predstavničkih tijela udruga koje rade s mladima i za mlade s UO za društvene djelatnosti Grada Vukovara

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: LPZ, učenička vijeća, udruge, HZZ, Razvojna agencija Vukovar, škole, gradske institucije i ustanove, Školska medicina- ZZJZ

2.1.4. Razvoj socijalnog poduzetništva

- a) Uspostavljanje lokalnih potpora za zapošljavanje i samozapošljavanje mladih osoba s tjelesnim i mentalnim oštećenjima
- b) Korištenje dostupnih potpora za razvoj socijalnih poduzeća, socijalnih modela poslovanja, društveno korisnog djelovanja poduzetnika i dr.

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Razvojna agencija Vukovar, HRAST, HZZ PS

Vukovar, Vukovarsko-srijemska županija, udruge osoba s invaliditetom

III. područje: SOCIJALNA ZAŠTITA I UKLJUČIVANJE

Pod socijalnom zaštitom i uključivanjem za mlade podrazumijeva se sustav usmjerenih društvenih intervencija (potpore i službe) u funkciji prevladavanja socijalnih rizika, ublažavanja socijalnih nejednakosti, ujednačavanja životnih šansi te poticanja društvene solidarnosti i integracije. To je nužno za bolju socijalnu integraciju svih mlađih, a posebice skupina koje trebaju dodatnu brigu i potporu. Društvo koje na odgovarajući način skrbi o mlađima treba integrirati sve socijalne skupine mlađih. Mladi su u suvremenom društvu suočeni s brojnim društvenim problemima i posljedicama ekonomске krize, tranzicije i globalizacije te zbog svega navedenog i heterogenosti mlađih kao specifične društvene skupine, potrebna je iscrpna studija temeljena na pouzdanom istraživanju o mlađima, posebno onim marginaliziranim i stigmatiziranim skupinama. Uspješnost realizacije mjera socijalne politike prema mlađima u velikoj mjeri utječe na budućnost i položaj mlađih u društvu, ali i stupanj njihove uključenosti u zajednici.

Među mlađima, posebno su ugroženi oni mlađi koji nisu završili srednju školu, mlađe osobe s invaliditetom, mlađi s poremećajima u ponašanju i mlađi bez odgovarajuće potpore obitelji.

Hrvatska ima najnižu stopu ranog napuštanja školovanja u EU (2,7% 2014. u usporedbi s prosjekom EU od 11,1%). Međutim, ovu stopu treba pažljivo tumačiti jer izazovi povezani s uključivosti i kvalitetom osnovnog i srednjeg obrazovanja i dalje utječu na obrazovne rezultate mnogih učenika i kasnije na ishode na tržištu rada. U okviru nedavnog istraživanja utvrđeno je da zbog rane podjele obrazovanja (tj. u dobi od 14/15 godina) na strukovno i opće obrazovanje, neke skupine učenika imaju ograničene mogućnosti za visoko obrazovanje.

To uključuje studente podrijetlom iz siromašnih socioekonomskih sredina. Uska suradnja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i osnovnih te srednjih škola za učenike kod kojih je prepoznat rizik odustajanja od škole, rezultira brzim ulaskom u postupke profesionalnog usmjeravanja kako bi im se pomoglo u završetku školovanja i donošenju najbolje odluke o izboru budućeg zanimanja, što može biti jedan od razloga niže stope napuštanja redovnog obrazovanja. Međutim, završavanje srednjoškolskog obrazovanja i dalje ne jamči brz pronalazak radnog mjesta, najčešće zbog zastarjelosti obrazovnih programa i neprilagođenih upisnih kvota.

Lokalne i regionalne samouprave trebaju što hitnije osigurati pristup svim obrazovnim ustanovama (što je zakonska obaveza) za sve mlađe osobe s invaliditetom. Osim obrazovnih institucija potrebno je prilagoditi i sve kulturne ustanove kojima mlađi pristupaju jer fizičke barijere koje onemogućuju pristup i sudjelovanje mlađih s invaliditetom u aktivnostima u zajednici povećavaju njihovu socijalnu isključenost i onemogućava povezivanje s vršnjacima.

Ciljane skupine mlađih na koje se djeluje socijalnom politikom:

- Mlađi koji nakon završetka obrazovanja dugo čekaju na posao
- Mlađi s poremećajem u ponašanju
- Mlađi s invaliditetom
- Mlađi slabijeg imovinskog statusa

Na području grada Vukovara koje je bilo pogodeno ratom, kroz različite se procese radi na izgradnji zajednice. Tome pridonose programi koje provode nevladine organizacije na području grada Vukovara usmjereni na ekonomsku revitalizaciju i socijalnu integraciju mlađih.

3.1. Prijedlog mjera:

3.1.1. Poticati suradnju između škola, Centra za socijalnu skrb, Policijske postaje Vukovar, Prekršajnjog suda, HZZ-a, udruga i Vijeća za prevenciju

- a) Pratiti statističke pokazatelje mladih prekršitelja zakona
- b) Pratiti, razviti i provoditi programe preventivnog djelovanja
- c) Provoditi prevenciju maloljetničkih trudnoća kroz podršku, pomoć i educiranje maloljetnih osoba

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Dom zdravlja, Obiteljski centar, škole, Prekršajni sud, udruge za mlade i udruge mladih, Veleučilište Lavoslav Ružićka, MUP

3.1.2. Osigurati uvjete za izvođenje posebnih obveza iz Zakona o sudovima za mlade, uključivanjem istih u komunalni rad i pohađanjem programa savjetovališta za mlade

- a) Razviti programe alternativnih odgojnih mjera za maloljetnike i mlađe punoljetne izvršitelje kaznenih djela
- b) Izgraditi mrežu ustanova koje su voljne primati maloljetnike na izvršenje društveno-korisnog rada
- c) Podrška za mlade s poremećajima u ponašanju – Npr. psihosocijalnu i dr.

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Centri za socijalnu skrb, policijske postaje, sudstvo, udruge i gradske ustanove, Javno komunalno poduzeće

3.1.3. Socijalno uključivanje mladih s invaliditetom

- a) Poticati sustav podrške i mobilnosti za mlade osobe s invaliditetom
- b) Uklanjati arhitektonske barijere u gradu
- c) Poticati volontiranje za dobrobit osoba s invaliditetom

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge osoba s invaliditetom, ostale udruge, Dom zdravlja, HZZ, Čazmatrans

3.1.4. Suzbijati sve oblike nasilja kod mladih preventivnim edukativnim programima i osnaživanje interdisciplinarnosti savjetodavnog rada

- a) Provodenje neformalnog obrazovanja na temu nenasilja u školama i mladima izvan sustava školovanja
- b) Vršnjačke edukacije

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Škole, organizacije civilnog društva

3.1.5. Educirati mlade o društvenoj odgovornosti i solidarnosti u odnosu prema pojavama socijalne isključenosti, diskriminacije i stereotipa

- a) provođenje neformalnog obrazovanja kroz edukacije, akcije, radionice na temu društvene odgovornosti i solidarnosti

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Obrazovne ustanove, organizacije civilnog društva

IV. područje: ZDRAVLJE I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Zdravstveno stanje mladih grada Vukovara uvelike ovisi o stilu života i ponašanja. Cilj je ovog područja smanjiti rizik od bolesti izazvanih konzumiranjem alkohola, pušenjem duhanskih proizvoda, uživanjem psihoaktivnih droga, promiskuitetnim seksualnim ponašanjem, nedovoljnom tjelesnom aktivnošću, kvalitetom prehrane, poremećajima prehrane, neodgovornog ponašanja u prometu.

Ovisnost o alkoholu, cigaretama i drogama sve više uzima maha u današnjem društvu i predstavlja vrlo ozbiljan problem koji narušava psihosocijalno funkcioniranje mladog čovjeka. Mladi već u višim razredima osnovne škole počinju eksperimentirati s alkoholom i cigaretama, a ubrzo nakon toga i s lakinim drogama. Iako nije područje djelovanja mladih, potrebno je već u nižim razredima osnovne škole na djecu djelovati negativnom kampanjom prema alkoholizmu i pušenju ukoliko se žele ostvariti pozitivni rezultati i smanjiti broj mladih ovisnika.

Mladi sve ranije počinju istraživati i svoju seksualnost, a zbog nedovoljne educiranosti dolazi do neželjenih posljedica. Osim toga, neke od neželjenih posljedica koje mogu biti izazvane konzumiranjem psihoaktivnih tvari su učestala promiskuitetna ponašanja, neželjene trudnoće, kao i spolno prenosive bolesti.

Kako bi se smanjilo ovakvo neodgovorno ponašanje potrebno je educirati mlade ljude i roditelje djece u osnovnim i srednjim školama te ih osvijestiti o štetnosti takvog ponašanja i na vrijeme sprječiti neželjene posljedice. Info centar za mlade Vukovar, u razdoblju od 6 mjeseci (siječanj – lipanj 2015.) provodio je istraživanje na području grada Vukovara među mladima od 15 do 30 godina, na temu zdravlja i zdravstvene zaštite. Prema Nacionalnom programu za mlade temeljni ciljevi i zadaće zdravstvene zaštite djece i mladih nisu usmjereni samo tjelesnom zdravlju već uzimaju u obzir društveni kontekst i utjecaje na djecu i mlade, koristeći raspoložive metode prevencije bolesti i promicanja zdravlja, s osnovnom svrhom omogućavanja dostizanja punih potencijala u odraslo doba. Na pitanja o zaštiti mentalnog zdravlja, usvajanja zdravih načina življenja, razvoju odgovornosti za vlastito zdravlje, ranom utvrđivanju i prepoznavanju bolesti i poremećaja te prevenciji rizičnih i društveno neprihvatljivih ponašanja i zaštiti reproduktivnog zdravlja, izjasnile su se 304 osobe, od kojih je najviše mladih od 18 godina (22,74%). Udruga je istražila čime bi se moglo potaknuti usvajanje zdravih životnih navika kod mladih, a prema njihovom mišljenju besplatne edukacije su najbolje rješenje (40,56%). Iako smatraju da su edukacije jako korisne za mlade, prema istraživanju velik broj njih (58,06%) nije prošlo nikakvu edukaciju o zaštiti reproduktivnog zdravlja, dok ih je samo 25,8% bilo na takvoj edukaciji.

4.1. Prijedlog mjera

4.1.1. Unaprjeđivati tjelesno i mentalno zdravlja mladih; razvijati i poticati redovite i posebne obrazovne programe usmjerene očuvanju zdravlja te promicati zdravije životne navike; zdravstvenu zaštitu usmjeriti ka preventivnom i zdravstveno-odgojnom radu te poticati suradnju među dionicima u društvu

- a) Provoditi edukacijske kampanje o zdravstvenoj zaštiti, reproduktivnom zdravlju, zdravijim životnim navikama i štetnim navikama
- b) Planiranje i provođenje medijske kampanje o promicanju i unaprjeđivanju zdravlja i zdravijeg stila života mladih

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Škole, udruge mladih i za mlade, Dom zdravlja – školska medicina, mediji

4.1.2. Prevencija ovisnosti kroz edukacijski i odgojni rad. Kreirati volonterski tim mlađih edukatora/ica u srednjim školama radi vršnjačke pomoći na temu štetnosti i posljedica pušenja, konzumacije alkohola i korištenja droga te kockanja i ovisnosti o Internetu

- a) Provoditi edukacijske kampanje suzbijanja ovisnosti: pušenje, alkohol i droga te kockanja i ovisnosti o Internetu, s osobitim naglaskom na obilježavanje međunarodnih dana i/ili mjeseci posvećenih suzbijanju različitih oblika ovisnosti
- b) U srednjim školama organizirati predavanja na kojem bi se učenicima skrenula pozornost na posljedice neodgovornog ponašanja u prometu
- c) Istimati stil života mlađih koji ne konzumiraju opijate
- d) Provoditi vršnjačku edukaciju putem volonterskih timova

Nositelj: Grad Vukovar / Gradske savjet mlađih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Škole, udruge mlađih i za mlađe, Dom zdravlja – školska medicina, mediji, MUP, auto-škole, Crveni križ, ugostiteljski objekti

4.1.3. Poticati zaštitu reproduksijskog zdravlja mlađih kroz učinkovitije provođenje akcija informiranja mlađih o spolno prenosivim i malignim bolestima

- a) Provođenje edukacijskih kampanja u srednjim školama o spolno prenosivim i potencijalno malignim bolestima

Nositelj: Grad Vukovar / Gradske savjet mlađih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge, škole, bolnica, Dom zdravlja Vukovar

4.1.4. Senzibilizacija mlađih za zdravlje zajednice – donaciju organa, darivanje krvi i prve pomoći; poticanje međugeneracijske solidarnosti i suradnje

- a) Izraditi program kampanje senzibilizacije za donaciju organa i darivanje krvi, posebno usmjerenu na populaciju mlađih
- b) Organizirati akcije darivanja krvi među mladima
- c) Provoditi aktivnosti usmjerene ka povećanju razumijevanja među generacijama

Nositelj: Grad Vukovar / Gradske savjet mlađih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Crveni križ, Udruge, bolnica, škole, Dom zdravlja, Velučilište Lavoslav Ružička, Dom za stare i nemoćne osobe

V. područje: AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U DRUŠTVU

Aktivno sudjelovanje mladih u društvu (lokalne zajednice) podrazumijeva različite aktivnosti koje pridonose društvenoj integraciji mladih, ali je i pretpostavka razvijenog demokratskog društva. Mladi su društveni kapital kojima treba osigurati uvjete za optimalan razvoj i stalno ih poticati i osnaživati za poštivanje ljudskih prava i demokratsko građanstvo što je u Europi prepoznato i potiče se kao *active citizenship* (NPM prema Ilišin, 2009, 75). Još uvijek u mnogim lokalnim i regionalnim zajednicama mlade se ne potiče dovoljno na aktivno sudjelovanje u svakodnevnom životu i društvenoj integraciji, a samo neki od 'problema' koji proizlaze su nedovoljna uključenost mladih u procese donošenja odluka, nedovoljno poticanje aktivizma mladih, nepovjerenje mladih prema institucijama vlasti i političkom sustavu, nepovezanost inicijativa mladih i nedovoljno poticanje volonterskog rada i uključivanja mladih u razvoj civilnog društva. Prema istraživanju (Ilišin, 2006.) mladi su značajno podzastupljeni u tijelima formalnog političkog odlučivanja, a slabije su zastupljeni i u tijelima izvršne vlasti (lokalne i regionalne). Osim što smatraju da su politički marginalizirani, mladi problem vide i u nedostatku naobrazbe o političkim procesima i motiviranosti za uključivanje u različite oblike aktivnog sudjelovanja u društvu. Hrvatska praksa aktivnog sudjelovanja mladih, slično kao i europska, uključuje Vijeća mladih, Savjete mladih, parlamente mladih te različite udruge mladih i za mlade.

Zajednički ciljevi svih su: osigurati mladima slobodno izražavanje interesa i prijedloga lokalnoj i regionalnoj samoupravi, omogućiti strukturama vlasti savjetovanje s mladima o određenim temama, olakšati sudjelovanje mladih u raznim savjetodavnim tijelima lokalne i regionalne samouprave te osigurati provođenje programa i projekata koji promiču i olakšavaju aktivno sudjelovanje mladih u društvu.

Savjeti mladih (Zakon o savjetima mladih, 2014. godina) djeluju pri lokalnoj i područnoj samoupravi i sastavljeni su od mladih osoba, a primarna uloga im je savjetovanje lokalnih i područnih predstavničkih tijela o pitanjima od interesa za mlade.

Aktivno sudjelovanje mladih u društvu i politička participacija pitanje je koje treba razmatrati u skladu s načelima supsidijarnosti, odnosno stavljajući naglasak na aktiviranje mladih na lokalnoj razini, u neposrednoj društvenoj zajednici, gdje se prvenstveno prepoznaju problemi mladih i gdje se ti problemi lakše mogu rješavati, što implica i da bi mladi bili zainteresirani za socijalno-političku participaciju (Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017., 2014. godina, str.54).

U istraživanju u Nacionalnom programu za mlade (2014.-2017.) mnogi su nalazi o aktivnom sudjelovanju mladih u društvu i njihovu odnosu prema politici ambivalentni. S jedne strane, raste opća nezainteresiranost za politiku (s 38 na 54%) pri čemu preko polovice mladih ne podržava niti nijednu političku stranku (iako ih je dvije trećine spremno sudjelovati na izborima, s tim da je desetak godina ranije takvih bilo preko četiri petine). Razloge političke nezainteresiranosti mladi ispitanici ponajprije pronalaze u percepciji politike kao nepoštene djelatnosti (80%) i nezainteresiranosti političkih aktera za probleme mladih (73%) te i u tome da se sami mladi ne osjećaju dovoljno kompetentnima za bavljenje politikom (57%).

Sadašnja razina uključenosti mladih u odlučivanju u gradu Vukovaru nije na zadovoljavajućoj razini iako Grad Vukovar poduzima određene korake na način da mladi dobivaju prostor za djelovanje kroz nevladine organizacije, političke pomlatke, Vijeće za prevenciju u Gradu Vukovaru i Gradske savjete mladih na razini grada Vukovara.

5.1. Prijedlog mjera

5.1.1. Poticanje mladih na aktivno sudjelovanje u društvu kroz volonterski angažman

- a) Poticati i primjereno nagrađivati volonterski rad mladih i društveni angažman u udrugama, ustanovama i drugim javnim službama
- b) Poboljšati praksu vrednovanja volontiranja i priznavanja komponentacija stečenih volontiranjem kroz promociju potvrde o stečenim kompetencijama u svrhu daljnog obrazovanja i ili zapošljavanja
- c) Poticati mlade na volonterski angažman posebice kroz provedbu obilježavanja Međunarodnog dana mladih, Europskog dana informiranja mladih, Međunarodnog dana volontera te dana brige o kvalitetnijem životu mladih u društvu (protiv ovisnosti pušenja, AIDS-a i sl.)

Nositelj: Grad Vukovar / Gradske savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge mladih i za mlade, Gradske ustanove, škole, mediji

5.1.2. Poticati razvoj volonterstva među mladima

- a) Poticati razvoj volonterskih programa i aktivnosti za mlade u javnom, civilnom i poslovnom sektoru
- b) U svojim mogućnostima podupirati razvoj volonterskog rada kroz pružanje finansijske, tehničke i logističke podrške

Nositelj: Grad Vukovar / Gradske savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge mladih i za mlade, Gradske ustanove, škole, mediji

5.1.3. Podupirati rad udruga mladih i za mlade

- a) Podržati udruge za apliciranje na natječaje vezane za provedbu aktivnosti za mlade
- b) Podržati projekte udruga koje rade s mladima i za mlade odobrene kroz programe Europske unije

Nositelj: Grad Vukovar / Gradske savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge mladih i za mlade, VSŽ, Razvojne agencije

5.1.4. Objavljivati gradske natječaje za projekte udruga i građanskih inicijativa za mlade i udruge mladih sukladno Programu za mlade grada Vukovara

- a) Kroz javne pozive osigurati proračunsko financiranje za kvalitetne projekte čija su ciljana skupina mladi

Nositelj: Grad Vukovar / Gradske savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge mladih i za mlade

5.1.5. Poticati mlade da kroz programe za mlade aktivno doprinose europskoj integraciji, razumijevanju, jačanju osnovnih vrijednosti kao što su ljudska prava i suzbijanje rasizma te ksenofobije, razvijanju osjećaja solidarnosti, poticanju duha poduzetništva, inicijative i stvaralaštva, podupiranju priznavanja neformalnog obrazovanja i jačanju suradnje sa svim osobama koje su aktivne na području koje se odnosi na mlade

- a) informirati mlade o aktivnom sudjelovanju u društvu, temeljenom na programima za mlade

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge mladih i za mlade

5.1.6. Podupirati rad Info centara za mlade

a) Poduprijeti razvoj Info centara za mlade kroz pružanje finansijske, tehničke i logističke potpore, sukladno standardima i povelji o informiranju mladih Europske agencije za informiranje i savjetovanje mladih

b) Omogućiti korištenje gradskog prostora za rad Info centara za mlade u skladu s mogućnostima

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/Partneri: Udruge mladih i za mlade i druge relevantne institucije koje se bave radom s mladima

VI. područje: KULTURA I SLOBODNO VRIJEME MLADIH

Kultura mladih jedan je od osnovnih elemenata identiteta mladih i iznimno važno područje njihove afirmacije, komunikacije i stila života. To je zapravo područje kroz koje mladi kritički preispituju tradicionalne kulturne obrasce i naslijede kao dio svojega identiteta i stvarajući nove obrasce i estetiku kreiraju prostor za vlastito prepoznavanje i djelovanje. Nerijetko se pod pojmom kulture mladih podrazumijeva alternativno i izvaninstitucionalno kulturno stvaralaštvo mladih, no ti su segmenti tek dio kulture mladih jer njoj pripadaju i mnogi oblici institucionalnoga kulturnoga i umjetničkog stvaranja kroz koje se nastoji afirmirati puno veći broj mladih.

Slobodno je vrijeme mladih poprilično neorganizirano područje na koje država djelomično utječe. Organizirana briga o slobodnom vremenu mladih ostaje na razini organizacija civilnoga društva, religijskih zajednica i gradskih ustanova, a to su ponajprije Gradska knjižnica Vukovar, Javna ustanova u kulturi Hrvatski dom, sportske udruge i sl.

U postojećem se stanju izazovi odražavaju kroz:

- Nedostatnu komunikaciju svih lokalnih struktura i mladih ljudi koji kreiraju, osmišljavaju i realiziraju kulturne i sportske programe i aktivnosti
- nezainteresiranost mladih i time nedostatnu uključenost u procese donošenja odluka o potrebama, strategiji i programima za kulturu i slobodno vrijeme mladih
- nedostatno razvijene mehanizme društvene afirmacije i promocije mladih talentiranih umjetnika i mladih koji se bave umjetnošću

Uz obrazovanje, zapošljavanje, socijalnu politiku i uključivanje mladih u društveno-političke procese, kultura mladih vrlo je važna za razvoj mladih u odgovorne, kreativne i proaktivne članove društva.

6.1. Prijedlog mjera

6.1.1. Poticati suradnju gradskih ustanova i organizacija civilnoga društva

a) Poticati i pružati potporu svakom obliku suradnje gradskih ustanova s neprofitnim organizacijama mladih koje se bave organiziranim korištenjem slobodnog vremena, posebice kulturom, zabavom, promicanjem zdravog načina života, kreativnim i volonterskim radom mladih, neformalnim oblicima obrazovanja, informiranjem, turizmom mladih, sportom, rekreacijom i sl.

Nositelj: Grad Vukovar / Gradska savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge, Gradska knjižnica Vukovar, Javna ustanova u kulturi Hrvatski dom, Gradska muzej Vukovar, Dom zdravlja – školska medicina, Crveni križ, škole, Veleučilište Lavoslav Ružićka

6.1.2. Poticati programe kulturne suradnje i razmjene te ih učiniti dostupnima svim udrugama koje se bave kulturom mladih ili okupljaju mlade umjetnike

a) Sufinanciranje odobrenih projekata vezanih za kulturu i projekte za mlade odobrenih na međunarodnoj razini i iz EU fondova, a koje provode organizacije civilnoga društva

Nositelji: Grad Vukovar / Gradska savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge mladih i za mlade, Razvojna agencija Vukovar, Gradska knjižnica Vukovar, Javna ustanova u kulturi Hrvatski dom

6.1.3. Poticanje kreiranja programa praćenja i stimuliranja mladih umjetnika i stvaratelja

a) Kroz izgradnju baze podataka mladih koji se bave umjetnošću, uključivati ih u javne gradske programe i manifestacije te osigurati finansijske potpore mladim umjetnicima koji izlažu ili nastupaju u inozemstvu

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge mladih i za mlade i gradske ustanove – Javna ustanova u kulturi Hrvatski dom, Gradska knjižnica Vukovar, Gradska muzej Vukovar

6.1.4. Poticati izgradnju i uređenje rekreativskih sadržaja za mlade

a) Na području grada istražiti potrebe i želje mladih o izgradnji i uređenju rekreativskih sadržaja za mlade (npr. uređenje sadržaja za ekstremne sportove)

Nositelji: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Sportske udruge, udruge mladih i za mlade

6.1.5. Neiskorištene prostore u vlasništvu grada prepustiti na korištenje udrugama mladih i za mlade te neformalnim skupinama mladih

a) Kontinuirano raditi na unaprjeđenju kriterija za dodjelu prostora udrugama na korištenje sukladno mogućnostima
b) Uspostava Centra za mlade

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Gradske ustanove, udruge mladih i za mlade

6.1.6. Poticati razvoj kulture, umjetnosti novih medija i tehnologija i urbane kulture

a) Poticati mlade koji se bave novim medijima i tehnologijama i urbanom kulturom (Internet-radio, nezavisni medijski projekti, grafiterstvo...)

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge mladih i za mlade, škole, Gradska muzej Vukovar, Javna ustanova u kulturi Hrvatski dom, Gradska knjižnica Vukovar

6.1.7. Poticati sportsku rekreativnu aktivnost mladih u sportske klubove

a) Poticanje i razvijanje amaterskog sporta te obogaćivanje sportske rekreativne ponude

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Škole, sportske udruge

6.1.8. Poduprijeti rad klubova za mlade na području grada Vukovara

a) Poduprijeti i unaprijediti rad klubova za mlade u Vukovaru kroz pružanje finansijske, tehničke i logističke potpore
b) Osigurati prostor za klubove mladih u skladu s mogućnostima

Nositelji: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge mladih i za mlade

6.1.9. Podupirati izdavačke projekte mladih te omogućiti promoviranje u medijima u vlasništvu ili od interesa Grada

- a) Pokretanje novina za mlade kao informativnog glasila mladih
- b) Poticati finansijski i logistički objavljivanje povremenih publikacija, Internet izdanja, glasila i sl.

Nositelj: Grad Vukovar / Gradski savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge mladih i za mlade i Lokalni mediji

VII. područje: MLADI U EUROPSKOM I GLOBALNOM OKRUŽENJU

Područje mobilnosti mladih obuhvaća obrazovnu, kulturnu i turističku pokretljivost te međunarodnu suradnju i razmjenu mladih. Razina mobilnosti mladih preduvjet je komunikacijske otvorenosti prema drugim društvima i sredinama, a samom se mobilnošću postiže protočnost ideja i obogaćuju iskustva.

Obrazovna mobilnost mladih u Vukovaru poprilično je ograničena prije svega socijalnim uvjetima života što znači da je odluka o formalnom ili neformalnom školovanju također uvjetovana financijskim mogućnostima roditelja/skrbnika. Kulturna mobilnost mladih u Vukovaru je u porastu, ali još je uvijek na nezadovoljavajućoj razini.

Mladima je nužna primjerena razina informiranosti o mogućnostima, programima i uslugama koje im se nude. Tu se prvenstveno radi o školskim i izvanškolskim aktivnostima, oblicima dopunskog i neformalnog obrazovanja, stipendiranju, financiranju stanovanja, dobrovoljnem radu, mobilnosti, sportskim i kulturnim aktivnostima, turizmu i drugom.

7.1. Prijedlog mjera

7.1.1. Poticati razmjenu iskustava na lokalnoj, državnoj i međunarodnoj razini

- a) Razviti program razmjene studenata i mladih aktivista koji bi na taj način stjecali nova potrebna znanja i iskustva
- b) Podržati projekte udruga (tehnički i/ili financijski) koje se provode kroz program ERASMUS+ i općenito promoviraju mobilnost
- c) Podupirati razmjene studenata i učenika

Nositelj: Grad Vukovar / Gradska savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge mladih i za mlade, gradske ustanove, škole, Veleučilište Lavoslav Ružička u Vukovaru, gradske institucije, obrazovne institucije, druge gradske uprave

7.1.2. Podupirati programe razmjene mladih na međunarodnoj razini

- a) Poticati izradu i provedbu programa razmjene mladih
- b) Omogućiti sufinanciranje projekata

Nositelj: Grad Vukovar / Gradska savjet mladih Grada Vukovara

Suradnici/partneri: Udruge mladih i za mlade

PREPORUKE JAVNOM, POSLOVNOM I CIVILNOM SEKTORU GRADA VUKOVARA

Javni, poslovni i civilni sektor pozvani su djelovati u partnerstvu s Gradom Vukovarom i drugim dionicima (nositeljima i suradnicima) u ostvarenju ciljeva, mjera i provođenju aktivnosti za dobrobit mladih navedenih u Gradskom programu za mlade za razdoblje od 2017. do 2020. godine.

Pozivaju se lokalni dionici iz javnog, poslovnog i civilnog sektora na razvijanje i provedbu programa, projekata i aktivnosti za mlade u skladu s Gradskim programom za mlade. Također, isti se potiču na promoviranje primjera dobre prakse te programa i aktivnosti za mlade koji doprinose podizanju kvalitete života mladih. Dodatno, u tu svrhu potiču se mediji na pojačanu promociju provedbe Programa za mlade, kao i svih programa, projekata i aktivnosti u kojima su mladi ljudi u fokusu.

Posebno se potiče uključivanje Savjeta mladih u proces promoviranja i poticanja dionika na provedbu mjera i aktivnosti, te poticanju mladih na aktivno sudjelovanje u provedbi programa, projekata i aktivnosti iz područja opisanih u Gradskom programu za mlade.

Dodatno, potiče se javni i poslovni sektor da sukladno svojim kapacitetima i mogućnostima:

- pronađu načine za osiguravanje odgovarajućih prostora za provođenje aktivnosti udruga mladih i za mlade, sportskih, kulturnih, obrazovnih i sličnih programa na dobrobit zajednice u kojoj mladi žive
- iniciraju, podupiru i sukladno svojim mogućnostima sufinanciraju rad udruga mladih i za mlade, inicijativa i neformalnih skupina mladih na području grada Vukovara
- uključuju mlade u procese donošenja odluka te im nude informiranje i obrazovanje u tom području

VIII.

Ovaj Program za mlade grada Vukovara stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom vjesniku“ Grada Vukovara.

REPUBLIKA HRVATSKA
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA
GRAD VUKOVAR
GRADSKO VIJEĆE
KLASA:021-05/15-01/3
URBROJ:2196/01-01-17-49
Vukovar, _____ 2017.

Predsjednik Gradskog vijeća